

ПРОКОПОВА ВАЛЕНТИНА ДЕНИСІВНА

Прокопова Валентина Денисівна (6.11.1935, м. Тамарівка Курської обл., РФ – 22.04.2005, Харків) – український бібліограф, бібліотекознавець.

Закінчила філологічний факультет Ленінградського державного педагогічного інституту ім. О. І. Герцена. Завідувала бібліотекою Будинку офіцерів у м. Североморськ Мурманської області. З 1966 р. працювала у Центральній науковій бібліотеці Харківського державного університету (нині — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, ХНУ) на посадах старшого, головного бібліотекаря. З 1975 по 2005 рр. – завідувачка науково-бібліографічного відділу Центральної наукової бібліотеки Харківського державного університету (ЦНБ ХДУ, нині ЦНБ ХНУ). Є укладачем, співукладачем та редактором понад 100 бібліографічних посібників науково-допоміжного та методичного характеру.

Від початку бібліографічної діяльності входила до складу укладачів перших в Україні фундаментальних бібліографічних покажчиків, присвячених Г. С. Сковороді, В. Н. Каразіну, Д. І. Багалію. За участю В. Д. Прокопової проводилася, започаткована як загальноуніверситетська, робота над створенням біобібліографічного словника учених Харківського університету. Два томи словника – «Ректоры» (1995) та «Історики» (2001) були джерелом для створення історії університету. В. Д. Прокопова була бібліографічним редактором продовжуваних видань «Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія. Історія», «Харківський історіографічний збірник» та інших. Під її керівництвом підготовлені методичні рекомендації з бібліографічного оформлення дипломних і наукових робіт. Рекомендації були базою для проведення

бібліотечно-бібліографічних занять зі студентами¹, які протягом десятиліть забезпечував науково-бібліографічний відділ ЦНБ.

В. Д. Прокопова брала участь у підготовці науково-допоміжних бібліографічних покажчиків, що відбивали розвиток науки у Харківському університеті: «История славяноведения в Харьковском университете» (Ч. 1 – 1988, Ч. 2 – 1990), «История древнего мира в Харьковском университете» (1992), «Українська та російська сорабістика ХІХ–ХХ ст.» (1993) та ін. Серія бібліографічних покажчиків, присвячених ученим ХНУ, стала внеском до програми «Документальна пам'ять України».

У зв'язку з 200-річчям вишу під керівництвом та за участю В. Д. Прокопової був створений фундаментальний систематичний покажчик «Історія Харківського університету за двісті років» (2007), що став джерельною базою для подальших досліджень.

Під керівництвом Валентини Денисівни була також створена монографія, присвячена 200-річчю ЦНБ ХНУ. Видання відобразило історію навчально-допоміжного закладу. Участь В. Д. Прокопової в укладанні або редагуванні бібліографічних видань забезпечила їх високий рівень.

В. Д. Прокопова нагороджена премією імені видатного українського бібліотекознавця К. І. Рубинського (1997), грамотою Міністерства науки і освіти України «За внесок у розвиток історичного краєзнавства» (1997), почесним знаком «Відмінник освіти України» (2000).

Праці

1. Г. С. Сковорода : біобібліографія / уклад.: В. Д. Прокопова [та ін.] ; вступ. ст. А. М. Ніженець. 2-е вид., випр. і допов. Харків, 1972. 203 с. (1442 назви).

¹ Доповідь В. Д. Прокопової на VI Міжнародній конференції викладачів наукової інформації у м. Яроцин (Польща, 1988) з досвіду проведення бібліотечно-бібліографічних занять і архівно-бібліотечної практики на історичному факультеті була вміщена у тезах конференції польською та німецькою мовами.

2. Методические рекомендации по библиографическому оформлению дипломной и научной работы / В. Д. Прокопова [та ін.]. Харьков, 1987. 29 с.
3. История славяноведения в Харьковском университете : библиогр. указ.: в 2 ч. / [сост.: В. Д. Прокопова [и др.]. Харьков, 1988–1990. Ч. 1 : 1805–1917, 1988. 72 с. (605 назв.) ; Ч. 2 : 1917–1989, 1990. 88 с. (782 назв.).
4. Воспитанники Харьковского университета – Герои Советского Союза : библиогр. указ. / сост.: Прокопова [и др.]. Харьков, 1990. 26 с., 6 портр. (221 назв.).
5. История древнего мира в Харьковском университете : библиогр. указ. / сост.: В. Д. Прокопова [и др.]. Харьков, 1992. 108 с. (981 назв.).
6. Биобиблиографический словарь ученых Харьковского университета. Т. 1 : Ректоры (1805–1919, 1933–1995) / сост.: В. Д. Прокопова [и др.]. Харьков, 1995. 127 с.
7. Ректори Харківського університету (1805—2014) : біобібліогр. довід. / уклад. В. Д. Прокопова та ін. ; 2-ге вид., допов. Харків, 2015. 192 с. : іл.
8. Основні напрямки становлення та розвитку краєзнавчої бібліографії в Центральній науковій бібліотеці Харківського державного університету // Бібліотека у демократичному суспільстві : зб. матеріалів Міжнар. наук. конф., 1995 р., м. Київ. Київ, 1995. С. 99–102.
9. Основні правила опису друкованих творів та архівних матеріалів // Методичні вказівки щодо написання курсових та дипломних робіт із спеціальностей «Архівознавство» та «Археологія». Харків, 1997. С. 6—11.
10. Д. І. Багалій : бібліографія / упоряд.: В. Д. Прокопова [та ін.] // Вибрані праці : у 6 т. / Д. І. Багалій ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського (Харків. філ.). Харків, 1999. Т. 1. С. 473–576 (989 назв).

11. Кафедре историографии, источниковедения и археологии Харьковского национального университета им. В. Н. Каразина – 35 лет : биобиблиогр. указ. / сост.: В. Д. Прокопова [и др.]. Харьков, 1999. 104 с.
12. Біобібліографічний словник учених Харківського університету. Т. 2 : Історики (1905–1920; 1933–2000 рр.) / уклад.: В. Д. Прокопова [та ін.]. Харків, 2001. 350 с.
13. Історики Харківського університету (1905–2013 рр.) / уклад.: В. Д. Прокопова та ін. ; 2-ге вид., випр. та допов. Харків, 2013. 284 с.
14. Архівознавство : рек. покажч. / упоряд.: В. Д. Прокопова [та ін.]. Харків, 2002. 56 с. (613 назв.).
15. Методические рекомендации по библиографическому поиску публикаций Ивана Назаровича и Ивана Ивановича Каразиных – пионеров акклиматизации растений Слободской Украины – и литература о них / сост.: В. Н. Грамма, В. Д. Прокопова. Харьков, 2003. 7 с.
16. Вихованці Харківського університету : біобібліогр. довід. / [авт.-уклад. : Б. П. Зайцев, В. І. Кадєєв, С. М. Куделко та ін. ; уклад. бібліографій: В. Д. Прокопова [та ін.]. Харків, 2004. 250 с. з фот.
17. [В. Н. Каразин : библиография] / [сост.: В. Д. Прокопова [и др.] // «Я смело могу стать перед лицом потомков...» : [репринт. изд. кн. Н. Тихого «В. Н. Каразин. Его жизнь и общественная деятельность»]. Харьков, 2004. С. 32–87 (618 назв.), разд. паг.
18. Бібліографічна робота у ракурсі історії / В. Прокопова, С. Глибицька // Бібл. форум України. 2005. № 1. С. 22–23.
19. Библиотековед Нина Михайловна Березюк : биобиблигр. указ. / сост. В. Д. Прокопова, С. Б. Глибицкая. Харьков, 2005. 24 с. (86 назв.).
20. «Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна» / В. Д. Прокопова, Ю. Ю. Полякова // Енциклопедія сучасної України. Київ, 2005. Т. 4. С. 611.

21. Краткий очерк жизни и деятельности Михаила Григорьевича Швалба / В. Д. Прокопова, В. Н. Грамма // Михаил Григорьевич Швалб – библиограф Центральной научной библиотеки Харьковского университета : к 80-летию со дня рождения : биобиблиогр. указ. Харьков, 2006. С. 4–8.
22. Історія Харківського університету за двісті років : у 3 ч. : сист. бібліогр. покажч. / уклад.: В. Д. Прокопова [та ін.]. Харків, 2007. 752 с. (8393 назви).
23. Почесні члени Харківського університету : біогр. довід. / [бібліографи : В. Д. Прокопова та ін.]. Харків, 2008. 312 с.
24. Почесні члени Харківського університету : біогр. довід. / [бібліографи : В. Д. Прокопова, С. Б. Глибицька, О. С. Журавльова]; вид. 2-ге. Харків, 2015. 356 с.
25. Бібліографічні видання Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету за 200 років (1807—2007) : покажч. / уклад.: В. Д. Прокопова [та ін.]. Харків, 2013. 64 с. (510 назв.).

Джерела

1. Березюк Н. М. Доля бібліографа : (пам'яті Валентини Денисівни Прокопової) / Н. М. Березюк, С. Б. Глибицька // Бібл. вісн. 2005. № 6. С. 55—56.
2. Валентина Денисовна Прокопова – библиограф Центральной научной библиотеки Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина : (к 70-летию со дня рождения) : биобиблиогр. указ. / сост. С. Б. Глибицкая ; вступ. ст. Н. М. Березюк ; науч. ред. С. И. Посохов. Харьков, 2005. 22 с.
3. Глибицька С. Б. Прокопова Валентина Денисівна / С. Б. Глибицька // Українські бібліографи : біогр. відомості : проф. діяльність : бібліографія. Київ, 2011. Вип. 3. С. 108–110.

Березюк Ніна Михайлівна

Статтю створено 24.11.2016